

El poder econòmic que controla cada família

Els diners del PSOE

Al partit que dirigeixen González i Guerra, cada corrent o *família* ha fet de les institucions el seu llibre de comptabilitat privada, i la seua millor garantia de poder. Des d'Obiols fins a Lerma o Fèlix Pons, oficialistes i crítics porten una sorda batalla per fer-se forts a la màquina de l'estat.

El PSC-PSOE, segons apunten veus crítiques del partit, ideològicament ha perdut tota consistència. Per tant, en no haver-hi diverses corrents teòriques d'esquerra a la manera del Partit Socialista Francès, el PSC-PSOE s'ha anat ordenant en funció dels centres de poder que té sota el seu domini. Aquests centres de poder parteixen d'uns *baronatges* que diversos membres del partit han anat configurant des que el 1982 el PSOE va assolir el govern de l'estat, i que, conjuntats, han format el que ja s'anomena *les famílies socialistes*.

En aquest procés, qui menys pes específic ha tingut és el PSC-PSOE, emmanillat pel seu partit *germà*, el PSOE. La raó del domini del PSOE sobre el PSC se centra en una qüestió econòmica, ja que s'estima que l'últim té un deute amb el primer que volta els 1.500 milions de pessetes. D'aquesta manera, l'executiva del PSC-PSOE, encapçalada pel seu president, **Joan Reventós**, i pel secretari general, **Raimon Obiols**, es troba entre dos focs; una situació incòmoda resultant d'exercir d'oposició al Parlament de Catalunya i de ser, d'altra banda, co-responsable de la gestió governamental a les cambres espanyoles.

Les *famílies* principals dins dels PSOE i PSC-PSOE —com veurem, fortament imbricades— envolten tres caps concrets; a saber, el president del govern de l'estat, **Felipe González**; el vice-president, **Alfonso Guerra**; i l'actual ministre de Defensa i ex-alcalde de Barcelona, **Narcís Serra**. D'aquestes tres famílies, la que correspon a Felipe González ostenta el domini socialista al Principat per mitjà del governador civil de Barcelona, **Ferran Cardenal** —via **José Luís Corcuera**, ministre de l'Interior espanyol.

El vice-president del govern espanyol, Alfonso Guerra, és, però, qui últimament ha adquirit majors parcel·les de poder dins del PSC-PSOE. Això és degut al fet que el secretari d'Organització del PSC-PSOE, **Josep Maria Sala**, ha pres una rellevància inusitada dins de l'estructura organitzativa del partit, i a Sala, com més va més se'l considera una de les persones inequívocament *guerristes*. Per un altre costat, Alfonso Guerra controla la Delegació del Govern central a Catalunya, amb **Martí i Jusmet** com a home fort. Aquest últim es troba secundat per **Joan Cirera de Luna** i **Jesús del Río**, que ocupen els càrrecs que amb anterioritat corresponien als assessors del delegat.

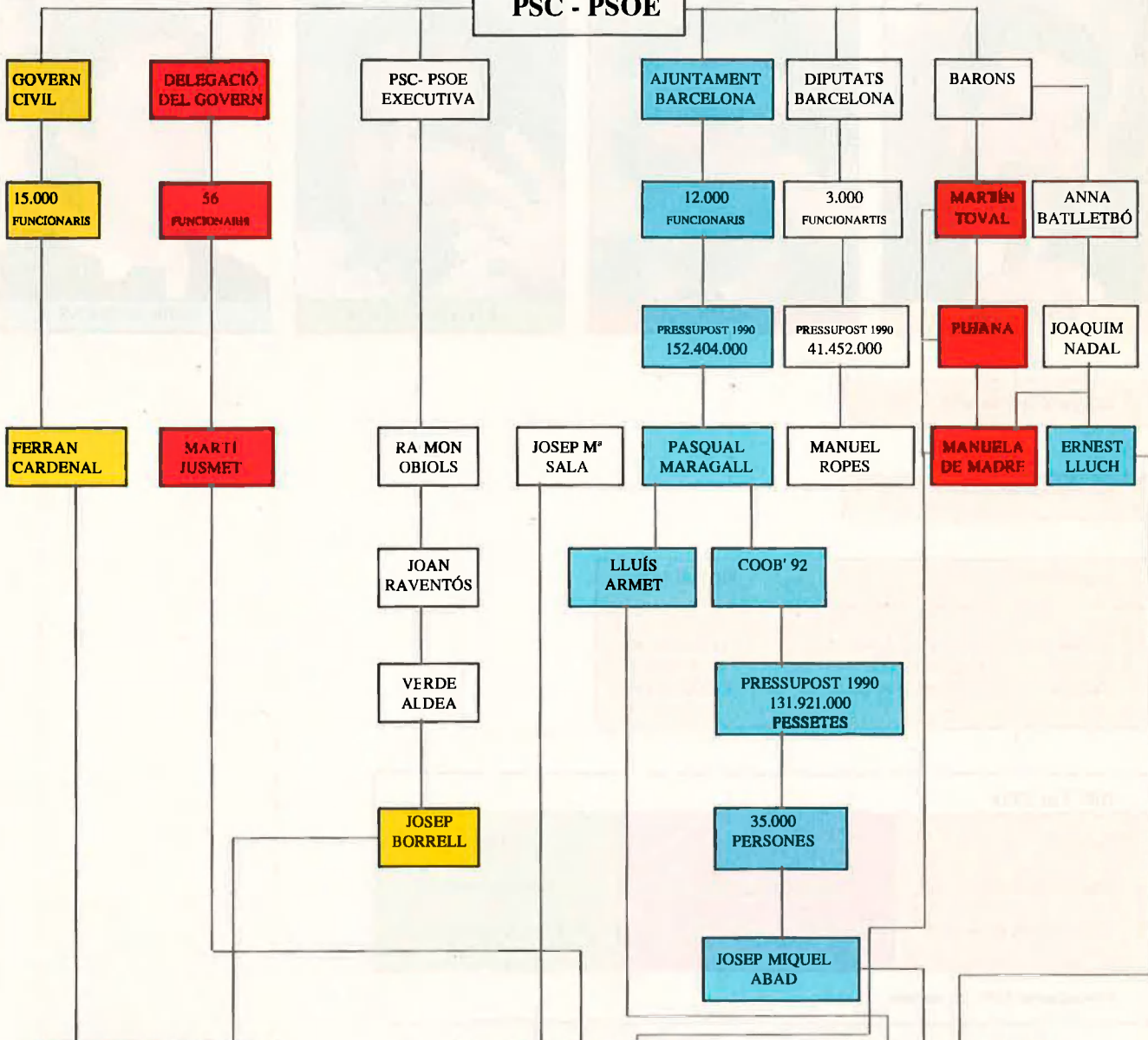
Independentment de Martí i Jusmet i Josep Maria Sala, Alfonso Guerra compta amb el suport d'**Ignacio Pujana**, alcalde de l'Hospitalet de Llobregat, i **Manuela de Madre**, candidata a l'alcaldia de Santa Coloma de Gramenet que, en les passades eleccions municipals, en l'enfrontament electoral amb **Lluís Hernández** (IC), va gaudir de la presència de **Carmen Romero** en un míting, esposa de Felipe González; a part, el mateix Alfonso Guerra va manifestar-li públicament el seu suport. Completa la *família guerrista* el portaveu del PSOE al congrés dels Diputats espanyol i alhora membre de l'executiva del PSC-PSOE, el català **Eduard Martín Toval**.

Si bé entre les *famílies* de González i Guerra, el PSOE al Principat controla de 15.000 a 20.000 funcionaris —entre els quals s'ha de remarcar les forces de seguretat de l'estat—, i disposa d'un abundant contingent econòmic, directament proveït pel Ministeri de l'Interior espanyol, la tercera *família*, la que domina Narcís Serra, tampoc no es queda enre. El principal home de Serra és l'alcal-

de de Barcelona, **Pasqual Maragall**, amb qui manté una sòlida amistat personal. No és estrany, doncs, en aquest sentit, que, arran d'unes manifestacions autoritzades pel Govern Civil fa poques setmanes, que van col·lapsar el trànsit de la ciutat comtal —amb el consegüent perjudici per a la imatge de Barcelona i, per relació directa, per a la del seu màxim gestor, Pasqual Maragall—, aquest últim s'enfrontés amb el mateix Ferran Cardenal. Pasqual Maragall té com a segon de bord **Lluís Armet**, molt pròxim a Raimon Obiols, i, a més, compta amb el fidel suport de **Josep Miquel Abad**, conseller delegat del Comitè Organitzador de les Olimpíades de Barcelona 92, COOB'92 —del qual Maragall és el president—, que s'espera que tingui per a 1992 un global de 35.000 persones —inclosos voluntaris olímpics— al seu servei. De la mateixa manera, el pressupost total i consolidat del COOB '92 ascendeix a la xifra de 131.921.000 pessetes, que, afegides a les 41.452.000 pessetes que té de pressupost l'Ajuntament de Barcelona —més 12.000 funcionaris—, donen la mesura del potencial humà i econòmic de la *família* de Serra.

D'ella també es parla que ha assolit per a Barcelona els Jocs del 92 gràcies a l'astúcia, tot estenent un hàbil parany a Guerra i González, a qui no agraden gens els milers de milions de pessetes que es veuen obligats a cedir des de Madrid per a les obres d'infraestructura de la ciutat comtal amb vista al 92. Per una altra banda, en el si del PSC-PSOE hi ha diversos *baronatges* que es podrien qualificar d'independents. És el cas de **Joaquim Nadal**, alcalde de Girona, **Ernest Lluch**, ex-ministre de sanitat i en l'actualitat rector de la Universidad Menéndez y Pelayo, i **Anna Balletbó**, diputada al Congrés espanyol. Punt i a part és

PSC - PSOE

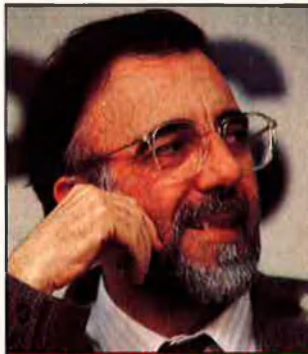

PSC

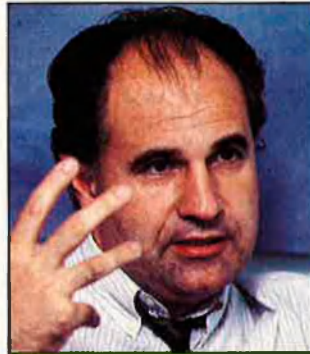
EL PODER ECONÒMIC DE LES "FAMÍLIES" AL PSPV-PSOE

JOAN LERMA

ANTONI GARCÍA-MIRALLES

RAFAEL BLASCO

CEBRIÀ CISCAR

Delegació del Govern Central

Governos civils

Ajuntaments PRESSUPOST

Alacant	Josep-Lluís Lassaletta	18.000 milions
Castelló	Daniel Gozalbo	6.000 milions
València	Clementina Ródenas	43.000 milions

DIPUTACIONS

Castelló	Alacant	València
Francesc Solsona	Antoni Escarré	Francesc Blasco
7.600 milions de pessetes	21.500 milions de pessetes	40.000 milions de pessetes

Pressupostos 1990, en milions.

CONSELLERIES: (dades sobre pressupostos inicials de la Generalitat per a 1990)

CONSELLER		Despeses de personal per a cada Conselleria
Joan Lerma	Presidència de la Generalitat, 7.830 milions	931.033 milions
Emèrit Bono	Administració Pública, 7.229 milions	1.493,467 milions
Eugeni Burriel	Obres Públiques, Urbanisme i Transports, 45.956 milions	3.085,550 milions
Antoni Escarré	Cultura, Educació i Ciència, 161.923 milions	90.490,169 milions
Joaquim Colomer	Sanitat i Consum, 204.281 milions	6.873,303 milions
Andreu García-Reche	Indústria, Comerç i Turisme, 10.216 milions	1.562,205 milions
Lluís Font de Mora	Agricultura i pesca, 14.797 milions	4.786,965 milions
Miquel Domènech	Treball i Seguretat Social, 29.107 milions	7.112,177 milions

Antoni Birlanga Economia i Hisenda, 3.183 milions 2.045,256 milions

Total Pressupostos Generalitat Valenciana per a 1990 557.238.681 milers de milions

Manuel Royes, president de la Diputació de Barcelona, que amb 3.000 funcionaris sota les seves ordres i 41.452.000 pessetes de pressupost per a 1990, es configura com un dels *barons* de més entitat dins del PSC-PSOE.

Dos grans *corrents* contraposats té la Federació Socialista Balear, FSB-PSOE. D'una banda, el denominat *oficialista*, fortament lligat a l'aparell de Madrid-Ferraz, i que té com a màxim exponent **Fèlix Pons**, el president del Congrés dels Diputats, i de l'altra, el que encapçala **Joan March**, conegut com Socialisme i Autonomia.

El poder dins de la FSB i de les institucions que controla queda repartit de forma molt desigual. El corrent Socialisme i Autonomia domina la cúpula del partit, especialment la poderosa Agrupació de Palma, però no controla cap palau institucional. De les poques administracions públiques o institucions que gestiona el PSOE balear, totes es troben en mans d'homes que poden ser anomenats oficialistes —denominació que ells solen negar. El triangle de poder d'aquests està personalitzat, no sols pel president de la Cambra Baixa sinó també per **Gerard Garcia**, delegat del Govern central a les Illes, i pel batlle de Palma, **Ramon Aguiló**, que presideix un govern municipal que gestiona més de 17.000 milions de pessetes, gairebé el mateix pressupost que tota la Comunitat Autònoma, dominada pel Partit Popular. En una segona línia se situaria el president del Consell Insular de Menorca, **Tirs Pons**, que gestiona un pressupost bastant modest, poc més de 1.000 milions.

L'única persona del PSOE que ostenta poder considerable, encara que no pot qualificar-se com a oficialista, és **Francesc Obrador i Moratinos**, el batlle de Calvià, el municipi més ric de tot el regne d'Espanya per la seua renda, i que gaudeix d'un pressupost d'uns 6.000 milions de pessetes. Obrador és, alhora que batlle, secretari general de la UGT-Balears, i s'ha vist clarament enfrontat en diverses ocasions als oficialistes de la seua formació, sobretot arran de la gran vaga del 14-D. De tota manera, sembla que no causa un rebuig excessiu als oficialistes i que, alhora, tampoc està mal vist pel corrent de Joan March, la qual cosa fa que, actualment, Obrador sigui el candidat més consistent per a en-

capçalar la llista socialista a la Comunitat Autònoma el 1991.

TRES DIPUTACIONS

Bona prova que les guerres al si del PSPV-PSOE se situen des de fa anys en el desert de la desideologització, la total absència de debat polític i el combat pel poder econòmic de les institucions, la dona un document del *corrent* Esquerra Socialista (ES) presentat al Comitè Nacional del partit el passat 17 de febrer, poc després que el superconseller d'Obres Públiques, **Rafael Blasco**, fóra destituït per l'Honorable **Joan Lerma**. El text crític denunciava "com ja és costum i pràctica", que cap informe oficial havia estat tramès "per part de la Comissió Executiva als membres del CN". Com assenyala el dirigent valencià d'aquest corrent, **Vicent Garcés**, "les batalles actuals al si de l'aparell del partit són només pel repartiment del poder, mai per motius ideològics, polítics o organitzatius". Al mapa del poder, quasi tot està sota les claus de la totpoderosa *família* Lerma.

El president és el règim. Amb catorze membres, majoria absolutíssima, al CE del PSPV, contra tres seguidors del president del partit-president de les Corts, **Antoni Garcia-Miralles**, dos blasquistes i una parella de ciscaristes, Joan Lerma domina absolutament l'economia i l'administració del País Valencià.

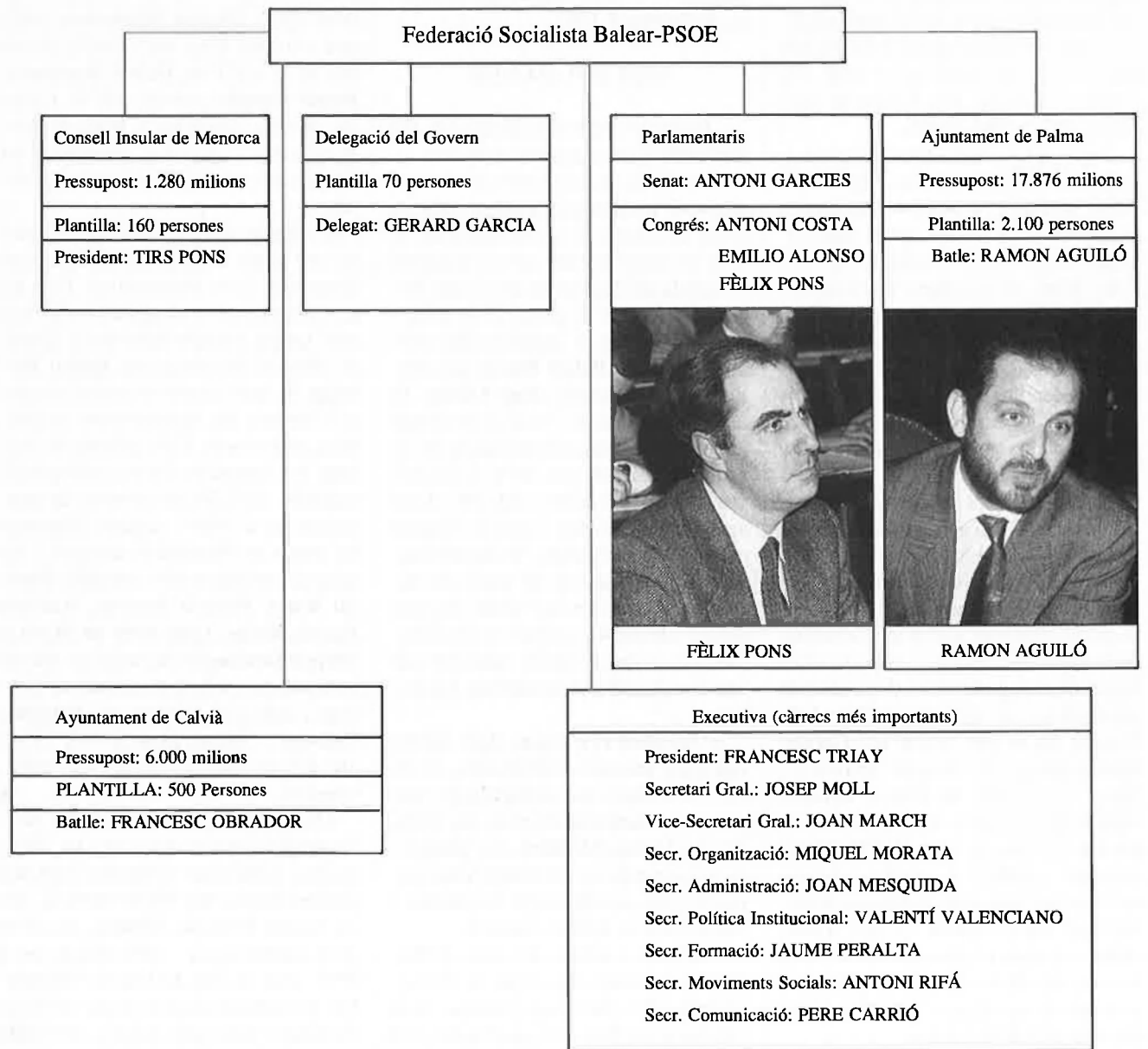
Militants o afiliats del carrer d'Albacete, la sucursal valenciana de Ferraz-Madrid, i de l'oficialisme lermista, de la Delegació del Govern i governador civil de València, **Francisco Granados**, home fort del PSOE a Ciudad Real, i els altres dos governadors de Castelló i Alacant. També els responsables dels principals municipis del País guarden obediència lermista.

L'alcalde d'Alacant, **Josep-Lluís Lasaletta**, a pesar de l'enfrontament crònic amb el president de la Diputació provincial, **Antoni Fernández Valenzuela**, el gran delegat i bastió de Garcia-Miralles al sud, ha mantingut intocable el seu Ajuntament que, amb 18.000 milions de pressupost anual, és la segona sitja municipal del país. València —43.000 milions de dipòsit municipal—, i la seua alcaldessa, **Clementina Ródenas**, també són controlats pel secretari general del

partit, però gràcies a l'ajuda del secretari de la ciutat, **Eduard Montesinos**, aspirant a creador d'una nova *família* oficial des de la UGT de **Rafael Recuenco**. **Daniel Gozalbo**, màxim edil de Castelló, pertany igualment al tronc de Lerma-Guerra-González, i dirigeix un Ajuntament amb 6.000 milions de caixa.

No obstant això, el gruix de les finances del poder institucional oficialista es dona cita a la Generalitat. Cap de les conselleries és políticament crítica amb Lerma, excepte Economia i Hisenda, dirigida pel ciscarista **Antoni Birllanga**, la qual manté el menor pressupost de tots els departaments autonòmics, amb només 3.183 milions de pessetes per a despeses. La resta del govern valencià —557.238.000 pessetes de pressupost per a 1990— segueix fidelment les ordres de l'Honorable secretari. I les despeses públiques dels consellers **Emèrit Bono**, **Eugeni Burriel**, **Andreu Garcia Reche**, **Lluís Font de Mora** o **Miquel Domènech** són seues. A més de les macroconselleries de Sanitat-Consum i Educació-Ciència, de **Joaquim Colomer** i **Antoni Escarré** —204.000 i 161.000 pessetes de pressupost, respectivament.

On més palpable i curiosa és la batalla política i institucional és a les Diputacions. Cadascuna simpatitza amb una *família* diferent del PSOE valencià. Així, mentre **Francesc Solsona**, president de la castellanenca —7.000 milions per a 1990— avui se situa del braç de l'Honorable, la institució alacantina que condueix **Fernández Valenzuela** segueix els dictats d'Antoni Garcia-Miralles oferint-li una polèmica política de més de 21.000 milions de pressupost. Per acabar, el palau de la plaça de Manises de València, tot i estar a uns pocs metres de distància de la Generalitat lermista, és el més ferm reducte del corrent blasquista. L'alcalde d'Alzira, **Francesc Blasco**, germà de l'ex-conseller de la COPUT, n'és, però, el responsable, i disposa de 40.000 milions de comptabilitat pressupostària i d'alguns ajuntaments de la comarca de la Ribera Alta que, militants permanents de la *família* Rafael Blasco —**Jordi Blasco**, ex-diputat al Congrés de Madrid; **Gisela**, regidora d'Alzira i **Sergi**, assessor laboral d'UGT i component del Federal de les JJSS— encara continuen sent els

amos socialistes de la comarca.

El poder ciscarista ha estat el més debilitat institucionalment, sobretot després de la marxa de **Cebrià Ciscar** a Madrid com a diputat de la Carrera de San Jerónimo. Un viatge que l'ha desplaçat del control diari del seu corrent i que el va obligar a abandonar la conselleria de Cultura, focus principal de la dissidència amb el lermisme. Una separació que ja havia estat agreujada per l'anterior marxa a la Direcció General de Presons de l'ex-alcalde de Manises i ex-president de la Diputació de València, **Antoni Asunción**, número dos del cis-

carisme de guerra.

Si la Ribera continua apostant per **Blasco**, l'Horta Sud ha quedat com la reserva crítica del ciscarisme. Lerma pretén guanyar aquest poder territorial i municipal, i delegats de l'aparell com **Idil·li Crespo**, **Francesc Signes** o **Alemany** intenten colonitzar la Ribera, mentre que **Antoni Castro** o **Valentin Fernández** ho intenten al sud de l'Horta. Expulsats a poc a poc també del Consell Metropolità de l'Horta, controlat per **Clementina Ródenas**, molts alcaldes de les files ciscaristes o crítiques han optat per la via blasquista de fer-se forts en

una institució i en una geografia: la petita, però segura, Mancomunitat de l'Horta.

D'altres corrents no conserven pràcticament cap poder ni cap glòria institucional. Els afiliats a les idees del socialisme d'esquerra de **Vicent Garcés**, encara que presents en 14 comarques orgàniques del PSPV, no compten amb cap cartera pública d'importància, si exceptuem les alcaldies de l'Eliana, Puçol, Requena o Riba-roja.

Eduard Companys, Miquel Payeras i Ismael L. Belda.